

CHICO XAVIER

PAVEL ȘI ȘTEFAN

● Lambodar
2026

imagina doar citind textele cunoscute în lucrările pămân-tești. Viețile celor doi se întrepătrund cu o misterioasă frumusețe. Contribuția lui Ștefan și a altor personaje din această poveste adevărată confirmă necesitatea și universalitatea Legii Cooperării. Pentru a înțelege amploarea acestui concept, să ne amintim că Iisus, a cărui milostivire și putere cuprind totul, a căutat compania a 12 ajutoare pentru a întreprinde reînnoirea lumii.

În plus, fără cooperare nu ar putea exista iubire, iar iubirea este forța lui Dumnezeu care echilibrează Universul.

Parcă îi văd deja pe critici consultând textele și examinând versetele pentru a scoate la lumină greșelile din modesta noastră lucrare. Celor bine intenționați le mulțumim sincer că au luat cunoștință de această lucrare, realizată de o ființă supusă greșelii, și le vom declara că această carte modestă a fost scrisă de un spirit pentru cei care trăiesc în Spirit; iar pentru a răspunde pedanților dogmatici din toate timpurile vom recurge chiar la Evanghelie, repetându-le că litera ucide, iar spiritul dă viață.

Oferind așadar această umilă lucrare fraților noștri de pe Pământ, ne exprimăm speranța că exemplul Mare-lui Convertit va deveni mai clar în inimile noastre, pentru ca fiecare discipol să poată estima cât de mult îi revine lui însuși să muncească și să sufere din iubire față de Iisus Cristos.

Emmanuel

Pedro Leopoldo, 8 iulie 1941

PRIMA PARTE

1

Inimi flagelate

Dimineața se împodobise cu bucurie și soare, dar străzile centrale din Corint erau aproape pustii.

În aer pluteau aceleași brize parfumate venite din depărtări; totuși, în fizionomia somptuoasă a drumurilor publice nu se putea remarca zâmbetul lipsit de griji al copiilor și nici agitația obișnuită a litierelor de lux în plimbările lor obișnuite.

Orașul, care fusese reconstruit de Iulius Cezar, era cea mai frumoasă bijuterie a vechii Achaia și îi servea drept capitală acestei frumoase provincii. Nu se mai putea întâlni aici spiritul elenic în puritatea lui de odinioară, deoarece după un secol de abandon ce a urmat distrugerii operate de Mumius, atunci când îl restaurase, marele împărat transformase Corintul într-o importantă colonie a romanilor, în care sosiseră foarte mulți liberti¹ dornici de o muncă remunerată și proprietari de averi promițătoare. Acestora li se adăugau o mulțime de israeliți și un procent considerabil de fii ai altor rase, care se adunaseră acolo în număr mare, transformând orașul într-un nucleu de convergență a tuturor aventurierilor din Orient și Occident. Cultura lor era foarte departe de realizările intelectuale ale geniului grec, iar în piețele sale se găseau laolaltă temple dintre cele mai diverse.

¹ Sclav eliberat care primea cetățenia romană.

Urmând parcă această eterogenitate de sentimente, Corintul devenise faimos prin tradițiile de libertinaj ale marii majorități a locuitorilor săi. Romanii găsiseră acolo un teren propice pentru manifestarea pasiunilor lor și savurau fără limite parfumurile toxice ale acestei grădini de flori exotice.

Printre obiecte superbe și pietre prețioase, mlaștina mizeriilor morale răspândea o duhoare grețoasă. Tragedia a fost întotdeauna prețul dureros al plăcerilor ușoare. Din când în când izbucneau scandaluri mari, care necesitau mari represalii.

În acel an, 34, orașul a fost tulburat de o revoltă violentă a sclavilor oprimați.

Au fost săvârșite pe ascuns crime tenebroase, care au necesitat efectuarea unor interogatorii severe. În fața gravității acestei situații, proconsulul nu a ezitat deloc. A trimis mesageri oficiali, solicitând de la Roma ajutoare prețioase. Iar acestea nu au întârziat să apară. În scurt timp, galera vulturilor dominatori, purtată de un vânt favorabil, îi aducea la bordul ei pe reprezentanții autorității misiunii punitive, cu însărcinarea de a lămuri cele petrecute.

Iată de ce în acea dimineață radioasă și veselă, clădirile rezidențiale și edificiile comerciale erau învăluite într-o liniște adâncă, pe jumătate închise și triste. Trecătorii erau rari, cu excepția câtorva grupuri de soldați care se plimbau de colo-colo lipsiți de griji și satisfăcuți, ca unii care gustă din plin savoarea noutăților.

Deja de câteva zile, un conducător roman al cărui nume avea o sumbră reputație fusese primit la Curtea Provincială și îndeplinea acolo înalta funcție de legat al lui Cezar. Înconjurat de un mare număr de agenți politici și militari, el instituia teroarea printre oameni din toate clasele sociale prin intermediul proceselor sale

infamante. Licinius Minucius ajunsese la putere mobilizând toate resursele intrigii și calomniei. Reușise să se întoarcă în Corint, unde locuise cu ani în urmă fără a deține o mare autoritate și îndrăzneia acum să facă tot ce-i stătea în putință pentru a-și spori averea, fruct al unei avariții insașiabile și lipsite de scrupule. Visa să se retragă mai târziu în aceste locuri, unde proprietățile lui particulare atinseseră proporții considerabile, pentru a aștepta aici noaptea decrepitudinii. Astfel, pentru a-și îndeplini planurile criminale, începuse o amplă acțiune de expropriări arbitrare, sub pretextul garantării ordinii publice în beneficiul puternicului Imperiu pe care autoritatea sa îl reprezenta.

Numeroase familii de origine iudaică au fost alese ca victime preferențiale ale acestei infame extorcări.

Din toate părțile începuseră să se audă plânsetele celor oprimați; însă cine ar fi îndrăznit să facă reclamații publice oficiale? Sclavia îi aștepta întotdeauna pe cei care dădeau frâu liber vreunui impuls de eliberare de manifestările tiraniei romane. Și nu doar figura demnă de dispreț a odiosului funcționar constituia o îngrijorătoare și permanentă amenințare. Supușii lui se răspândeau în diferite locuri pe drumurile publice, provocând scene insuportabile, caracteristice unei perversități inconștiente.

Soarele era deja sus pe cer când un bărbat în vârstă, care după coșul pe care îl ținea în mâini părea că se duce la piață, străbătea cu pași înceti o piață largă și însorită.

Un grup de tribuni îl potopeau cu insulte umilitoare, printre hohote de râs ironice.

Era limpede că bătrânelul, a cărui fizionomie trăda originea iudaică, își dădea seama că el era obiectul ridiculizării, însă ferindu-se de militarii patricieni ca și cum ar fi dorit să se protejeze, merse înainte cu și mai multă timiditate și umilință, îndepărtându-se în tăcere.

În acel moment, unul dintre tribuni, în a cărui privire autoritară se citise o răutate accentuată, se apropie de el, întrebându-l cu asprime:

— Hei, evreu demn de dispreț, cum îndrăznești să treci fără să-ți saluți stăpânii?

Cel interpelat se opri, palid și tremurând. Ochiul său trăda o stranie neliniște care rezuma, prin elocvența ei tăcută, martiriul nesfârșit pe care îl îndura poporul său. Măinile-i brăzdate de riduri tremurau ușor, în timp ce bustul i se pleca plin de reverență, presându-i barba lungă și albă.

— Cum te cheamă? întrebă ofițerul pe un ton ironic și lipsit de respect.

— Jochedeb, fiul lui Jared, răspunse el timid.

— Și de ce nu i-ai salutat pe tribunii imperiali?

— Domnule, n-am îndrăznit! explică el cu lacrimi în ochi.

— Nu ai îndrăznit?! îl întrebă ofițerul cu multă asprime.

Și înainte ca cel interpelat să mai poată rosti alte scuze, trimisul imperial se repezi cu pumnii asupra figurii venerabile a bătrânului, aplicându-i o serie de lovituri nemiloase.

— Na! Na! exclamă el cu grosolănie, în hohotele stridente de râs ale tovarășilor lui, care asistau la această scenă, și adăugă pe un ton solemn: Ține-o și pe asta, ca amintire! Căine răios, în viață să fii educat și recunoscător!...

Bătrânelul se clătina, dar nu reacționează. Se putea percepe la el o surdă revoltă interioară, din privirea arzătoare, indignată, pe care i-o aruncă agresorului, cu o seninătate teribilă. Cu un gest spontan, își privi brațele zbârcite în lupte și suferințe, recunoscând inutilitatea oricărei riposte. În acel moment, observându-i calmul tăcut, călăul nemilos pară să realizeze imensitatea propriei lașități

și, punându-și mâinile pe armura-i complicată de la brâu, îi spuse cu un profund dispreț:

— Acum, că ți-ai primit lecția, poți să te duci la piață, iudeu insolent!

Victima îi aruncă atunci o privire plină de o amărăciune anxioasă, în care transpăreau dureroasele neliniști ale unei lungi existențe. Înfășurat în tunica lui simplă și în bătrânețea-i venerabilă, aureolată de părul albit de cele mai dureroase experiențe ale vieții, cel ofensat avea o privire care semăna cu o săgeată invizibilă, ce avea să pătrundă pentru totdeauna în conștiința agresorului rău și lipsit de respect.

Însă bătrânul cu demnitatea rănită nu rămase mult timp în acea atitudine de reproș imposibil de tradus în cuvinte. În câteva clipe, suportând batjocurile și zeflemeaua generală, își reluă drumul pentru a-și îndeplini obiectivul care îl determinase să iasă din casă în acea zi.

Bătrânul Jochedeb era acum cufundat în reflecții stranie și amare. Două lacrimi fierbinți de durere îi brăzdau ridurile de pe fața-i palidă, pierzându-se în firele cărunte ale bărbii lui venerabile. Ce făcuse el pentru a merita pedepse atât de grele? Cetatea fusese tulburată de revoltele numeroșilor sclavi, însă micul său cămin continua să se bucure de pacea celor care muncesc cu dăruire și ascultare de Dumnezeu.

Umiliința suferită îl făcea să se întoarcă, în imaginație, în perioadele cele mai dificile din istoria neamului său. Din ce motiv și până când aveau să sufere israeliții persecuția puternicilor lumii? Care era cauza pentru care erau mereu stigmatizați ca nedemni și mizerabili în toate colțurile lumii? Totuși, ei îl iubeau în mod sincer pe acel Tată al dreptății și al iubirii, care veghea din Ceruri asupra credinței lor mărețe și a destinului lor, în eternitate. În timp ce celelalte popoare își iroseau forțele spirituale,

prăschimbând speranțe sacre în expresii ale egoismului și idolatriei, Israelul susținea legea Dumnezeuului Unic, străduindu-se în toate împrejurările să-și păstreze intact patrimoniul religios, chiar cu sacrificiul independenței sale politice.

Abătut, sârmanul bătrân medita asupra sortii sale.

Soț devotat, rămăsese văduv atunci când același Licinius Minucius, ce fusese cu ani în urmă chestor al Imperiului, demarase niște procese în Corint cu scopul de a pedepsi câțiva membri ai populației nemulțumite și revoltate. Marea sa avere personală fusese extrem de mult redusă, iar el însuși fusese nevoit să suporte o înțemnițare nedreaptă, rezultat al unor acuzații false, care îi aduseseră necazuri mari și îngrozitoare confiscări. Soția lui nu rezistase acelor lovituri succesive, care îi răniseră în mod fatal inima sensibilă, și se cufundase în somnul morții, cuprinsă de o adâncă mâhnire, lăsându-l cu doi copii, care constituiau încununarea plină de speranță a laborioasei sale existențe.

Jeziel și Abigail creșteau sub mângâierea sa afectuoasă și pentru ei, sub povara sacrelor îndatoriri domestice, părul îi devenise de timpuriu alb ca neaua. Mersese întotdeauna pe cărarea vieții omenești consacrandu-lui Dumnezeu cele mai sfinte experiențe. În conștiință îi apărură atunci mai clar siluetele grațioase ale copiilor lui. Era un balsam să cunoască savoarea experiențelor lumii pentru ei. Comoara filială compensa loviturile pe care le suporta la fiecare accident survenit pe cale. Evocarea căminului, în care iubirea mângâietoare a copiilor lui îi hrănea speranțele părintești, îi alină amărăciunea. Ce mai conta brutalitatea romanului cuceritor când bătrânețea lui era aureolată de cele mai sfinte trăiri ale inimii? Experimentând o stare de consolare resemnată, ajunse la piață, unde își procură cele necesare.

La târg, activitatea nu era la fel de intensă ca de obicei; erau totuși destul de mulți cumpărători, în special li-berți și mici proprietari, care veneau dinspre străzile din Cencreia.

Abia terminase de cumpărat pește și legume că o li-teră luxoasă se opri în centrul pieței, iar din ea sări un ofițer patrician, desfășurând un pergament lung. La un semn să se facă liniște, care făcu să amuțească toate vo-cile, cuvintele straniului personaj vibrară puternic la citi-rea fidelă a edictului pe care îl adusesese:

— „Licinius Minucius, chestor al Imperiului și legat al lui Cezar, însărcinat să înceapă în această provincie o investigație necesară pentru restabilirea ordinii în în-treaga regiune Acata, îi invită pe toți locuitorii Corintului care se consideră prejudiciați în interesele lor personale sau care au nevoie de sprijinul legii să se prezinte mâine la prânz la Palatul Provincial, lângă Templul lui Venus Pandemos, pentru a-și expune plângerile și reclamați-ile, care vor fi pe deplin soluționate de către autoritățile competente.”

După ce termină de citit înștiințarea, mesagerul se întoarse la litiera elegantă care, susținută de brațele her-culeene ale sclavilor, dispăru după primul colț de stradă, învăluită de un nor de praf învolburat de vântul dimineții.

Printre cei prezenți se iscară imediat diverse opinii și comentarii.

Reclamanții erau nenumărați. Legatul și oamenii acestuia își însușiseră încă de la început mici patrimonii teritoriale ale majorității familiilor mai umile, ale căror resurse financiare nu le permiteau să plătească procese la forul provincial. De aceea, un val de speranță inundă acum inimile multora dintre ei, în timp ce alții erau pe-simiști, considerând că noul edict nu era nimic altceva

decât o nouă cursă pentru a-i obliga pe reclamanți să plătească foarte scump revendicările lor legitime.

Jochedeb auzi comunicatul oficial și se plasează imediat de partea acelor care se considerau îndreptățiți să spere o legitimă indemnizație pentru prejudiciile suferite în trecut.

Însuflețit de cele mai mari speranțe porni înapoi spre casă, alegând un drum ocolit, pentru a evita o nouă întâlnire cu cei care îl umiliseră într-un mod atât de grosolan.

Nu mersese mult, când îi apărură în față alte grupuri de militari romani aflați în toiul unor conversații zgomoase, ce răsunau vesele în lumina dimineții.

Aflat în fața primului grup de tribuni și simțindu-se ținta unor comentarii depreciative, care se puteau ghici din râsetele lor sarcastice, bătrânul israelit se gândi: „Ar trebui oare să-i salut sau să trec tăcut și respectuos, așa cum am încercat să fac la venire?”

Dornic să evite o nouă bătaie, care i-ar fi agravat umilințele suferite în acea zi, se înclină adânc, asemenea unui sclav mizer și murmură timid:

— Salutare, bravi tribuni ai lui Cezar!

Abia termină de spus aceste cuvinte, că un ofițer cu trăsături dure și impasibile se apropie, exclamând mânios:

— Ce-i asta? Un iudeu se adresează cu nerușinare unor patricieni? Până aici a ajuns condamabila toleranță a autorității provinciale? Să ne facem dreptate cu mâinile noastre!

Noi lovituri se abătură asupra obrazilor îndurerăți ai nefericitului, care trebui să-și concentreze întreaga voință pentru a nu manifesta vreo reacție disperată. Fiul lui Jared se supuse acelei pedepse crude fără niciun cuvânt de justificare. Inima lui bătând nebunește părea gata să se sfarme de angoasă în pieptu-i îmbătrânit; însă privirea

lui reflecta revolta intensă care îi cuprinsese sufletul opri-mat. Incapabil să-și coordoneze ideile în fața agresiunii neașteptate, cu atitudinea lui umilă el remarcă faptul că de data aceasta sângele îi țâșnea din nări, pătându-i barba albă și hainele-i modeste. Aceasta nu reuși însă să-l sensibilizeze pe agresorul lui, care în cele din urmă îi altoi un ultim pumn peste fruntea ridată, mormăind:

— Cară-te, insolentule!

Abia mai ținând coșul, care îi atârna în brațele-i tremurânde, Jochedeb păși înainte clătînându-se și înăbușindu-și extrema disperare, ce era pe punctul de a exploda. „Ah! Ce înseamnă să fii bătrân!”, se gândi el.

Instantaneu, simbolurile credinței îi modificară dispozițiile spirituale și auzi în adâncul ființei lui cuvintele străvechi ale Legii: „Să nu ucizi!” Cu toate acestea, în viața lui, învățăturile dumnezeiești, prin vocile profeților, recomandau riposta: „Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte”. Conștiința lui păstra intenția unor represalii, care să-i ofere despăgubirea la care considera că are dreptul; dar forțele lui fizice deja nu mai erau compatibile cu cerințele unei reacții.

Profund umilit și cuprins de gânduri sumbre, se hotărî să se retragă acasă, unde avea să se sfătuiască cu dragii lui copii, în afecțiunea cărora urma să găsească în mod sigur inspirația de care avea nevoie.

Modesta lui locuință nu se afla prea departe și, mergând abătut, văzu încă de la distanță acoperișul mic și simplu care adăpostea tot ce-i era mai drag pe lume. Străbătu rapid aleea care ducea spre o mică ușă de lemn, acoperită aproape complet de tufele de trandafiri ale lui Abigail, care emanau un parfum puternic și delicios. Copacii verzi și stufoși asigurau răcoare și umbră, care atenau arșița soarelui. O voce clară și prietenoasă ajungea din depărtare la urechile lui. Inima lui pârtească ghici